

Олександр ДЛУГОПОЛЬСЬКИЙ

доктор економічних наук, професор, Західноукраїнський національний університет,
Тернопіль, Україна, dlugopolsky77@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-2040-8762

Юрій ІВАШУК

кандидат економічних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет,
Тернопіль, Україна, yuivashuk@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-8459-4744

Анатолій ГЕРАСИМЕЦЬ

магістр, Західноукраїнський національний університет, Тернопіль, Україна,
talkaf198413@gmail.com

ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОГО СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Вступ. Глобальний страховий ринок є важливою складовою сучасної економіки, забезпечуючи механізми захисту від ризиків та стабільність як для суб'єктів господарювання, так і фізичних осіб. Однак сучасний світ характеризується зростаючою невизначеністю, спричиненою економічними кризами, геополітичними конфліктами, кліматичними змінами та технологічними трансформаціями. За таких умов страховий ринок стикається з новими викликами та можливостями, які змінюють традиційні моделі функціонування і створюють нові тренди. Спостерігається активний розвиток інноваційних страхових продуктів, зокрема у сфері кіберстрахування, страхування від кліматичних ризиків і персоналізованих страхових послуг. Водночас цифровізація страхового бізнесу змінює підходи до оцінки ризиків, обслуговування клієнтів та управління даними.

Мета – проаналізувати ключові тренди розвитку глобального страхового ринку в умовах невизначеності, дослідити їх вплив на стратегії компаній і поведінку споживачів страхових продуктів.

Результати. Рівень проникнення страхування значно варіюється між країнами, залежно від рівня економічного розвитку. У розвинених країнах, таких як Люксембург, Франція, Велика Британія та США, частка страхових премій до ВВП значно вища, ніж у менш розвинутих економіках, таких як Туреччина чи Румунія. Страхування життя домінує в країнах із високим рівнем доходів, тоді як поп-life страхування (зокрема транспортні та майнові продукти) є більш популярним у країнах із середнім і низьким рівнем доходів. До 2029 р. очікується значне зростання європейського страхового ринку, який досягне 1,65 трильйона доларів США. Медичне страхування та страхування транспортних засобів залишатимуться лідерами. У 2024 р. спостерігалось зниження страхових ставок у багатьох регіонах, зокрема в Тихоокеанському регіоні, Великій Британії та Канаді. Водночас

Латинська Америка демонструвала найбільший потенціал зростання. Фінансове та професійне страхування, а також кіберстрахування показують значне падіння ставок, що свідчить про конкуренцію на ринку та виклики з ціноутворенням.

Висновки. Результати проведеного дослідження вказують на необхідність адаптації стратегій страхових компаній до змінних умов ринку та важливості інновацій для підтримки конкурентоспроможності. Стратегічний розвиток страхового ринку має зосереджуватися на інноваціях, цифровізації та створенні умов для розширення доступу до страхових послуг, особливо в країнах із середнім і низьким рівнем доходів.

Ключові слова: страхування, ринок страхування, страхування життя, страхування, відмінне від страхування життя, страховий продукт, страхова премія.

Табл.: 1, рис.: 13, бібл.: 37.

Oleksandr DLUHOPOLSKYI

Dr. Sc. (Economics), Prof., West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine,
dlugopolsky77@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-2040-8762

Yurii IVASHUK

Ph. D. (Economics), Assoc. Prof., West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine,
yuivashuk@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-8459-4744

Anatolii HERASYMETS

Postgraduate student, West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine,
talkaf198413@gmail.com

TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF THE GLOBAL INSURANCE MARKET UNDER CONDITIONS OF UNCERTAINTY

Introduction. The global insurance market is a crucial component of the modern economy, providing mechanisms for risk protection and stability for both businesses and individuals. However, the contemporary world is marked by growing uncertainty stemming from economic crises, geopolitical conflicts, climate change, and technological transformations. In such conditions, the insurance market faces new challenges and opportunities, reshaping traditional business models and creating new trends. Notable developments include the rapid growth of innovative insurance products such as cyber insurance, climate risk coverage, and personalized insurance services. Simultaneously, the digitalization of the insurance industry is transforming approaches to risk assessment, customer service, and data management.

The purpose of the article is to analyze the key trends shaping the global insurance market in the context of uncertainty and determine their impact on company strategies and the behavior of consumer of insurance products.

Results. The penetration level of insurance varies significantly across countries, depending on their level of economic development. In developed countries such as Luxembourg, France, the United Kingdom, and the United States, the share of insurance premiums relative to GDP is significantly higher than in less developed economies such as Turkey and Romania. Life insurance dominates in high-income countries, whereas non-life insurance (e.g., property and vehicle insurance) is more prevalent in middle- and low-income countries. By 2029, the Euro-

pean insurance market is projected to grow substantially, reaching USD 1.65 trillion, with medical and vehicle insurance remaining dominant. In 2024, insurance rates declined across many regions, including the Pacific region, the United Kingdom, and Canada, while Latin America demonstrated the highest growth potential. Financial and professional insurance, along with cyber insurance, experienced significant rate reductions, highlighting market competition and pricing challenges.

Conclusions. The findings emphasize the need for insurance companies to adapt their strategies to evolving market conditions and underscore the importance of innovation in maintaining competitiveness. Strategic development of the insurance market should focus on innovation, digitalization, and expanding access to insurance services, particularly in middle- and low-income countries.

Keywords: insurance, insurance market, life, non-life, insurance product, insurance premium.

JEL Classification: G220, O16, O50.

Постановка проблеми. Вивчення страхового ринку є актуальним з огляду на його значущість у забезпеченні економічної та соціальної стабільності. Страхування виступає важливим інструментом для мінімізації фінансових ризиків, захисту майнових інтересів громадян і підприємств, а також для сприяння стійкості економічних систем у періоди криз. Особливо актуальним є аналіз страхового ринку в умовах глобальних викликів, таких як пандемії, економічна нестабільність, кліматичні зміни та війни, які посилюють потребу в ефективних механізмах захисту від непередбачуваних обставин.

Сучасний страховий ринок є динамічною галуззю, яка швидко трансформується під впливом цифровізації, нових технологій та зростання попиту на специфічні види страхування, наприклад, кіберстрахування чи страхування від кліматичних ризиків. Дослідження цих тенденцій дає змогу виявити нові можливості для розвитку галузі, удосконалення страхових продуктів і впровадження інноваційних підходів у роботі зі споживачами. Вивчення ринку також є важливим для країн із середнім і низьким рівнем доходів, де рівень проникнення страхових послуг залишається низьким. Створення доступних і

якісних страхових продуктів у таких регіонах може стати ключовим фактором у підвищенні соціальної захищеності та сталого економічного розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значна кількість наукових публікацій у сучасних базах даних присвячена розвитку страхового ринку під впливом різноманітних факторів як передбачувальної, так і непередбачувальної дії. Увага до розвитку ринку страхування в світі щороку зростає, що особливо яскраво проявляється після 2013 та 2023 рр. (рис. 1). Якщо аналізувати територіальний аспект публікацій за терміном “insurance market”, то слід зауважити, що переважна більшість публікацій щодо аналізу страхового ринку афілійована зі США, Китаєм, Великою Британією, Німеччиною та Нідерландами (рис. 2).

Стосовно галузі досліджень (рис. 3), то переважна більшість публікацій щодо розвитку ринку страхування стосується економіки (19,2%), медицини (18,5%), бізнесу і менеджменту (11,2%), а також соціальних наук (10,0%).

Аналіз авторського складу публікацій із досліджень розвитку страхового ринку (рис. 4) вказує на те, що найбільш популярними дослідниками в цій сфері є М. Черн'ю,

Documents by year

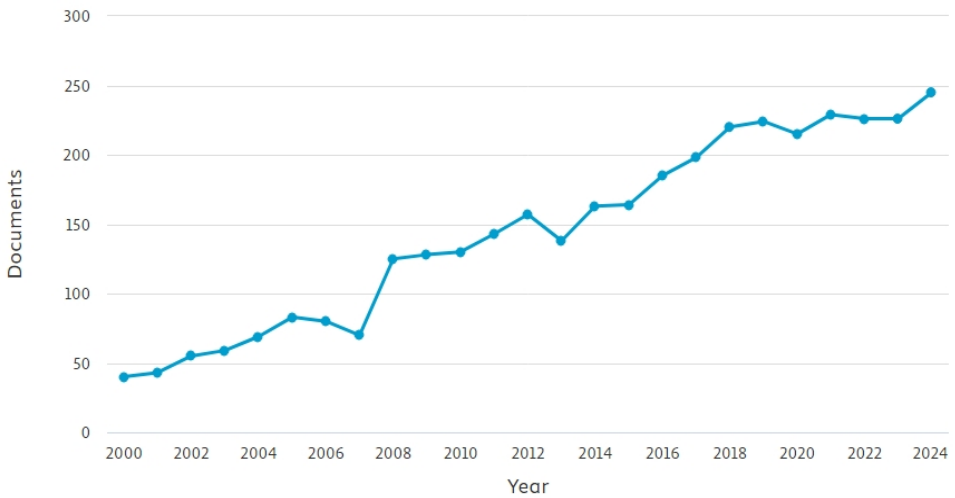

Рис. 1. Динаміка публікацій в базі Scopus за терміном “insurance market” у 2000–2024 рр.*

* Побудовано на основі бази Scopus.

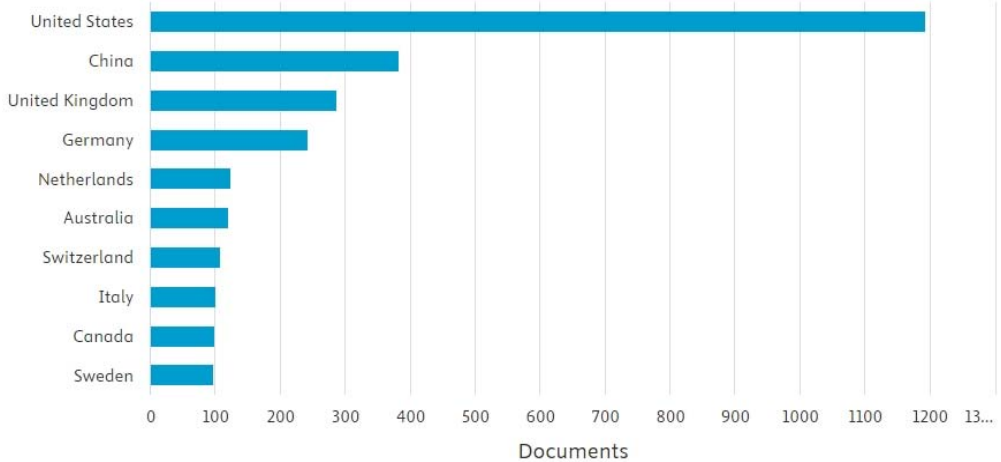

Рис. 2. Публікація документів в базі Scopus за терміном “insurance market” в розрізі країн світу у 2000–2024 рр.*

* Побудовано на основі бази Scopus.

П. Карака-Мандік, Дж. Лін, Р. Прадхан та Р. Шеффлер.

В своїх працях М. Черн'ю з колегами [1; 2] розглядають розвиток конкуренції страховиків у програмі Medicare Advantage з націо-

нальної та локальної точок зору, зазначаючи, що ринок медичного страхування в США протягом 2012–2023 рр. став більш концентрованим (рис. 5). Також науковці [3; 4] наголошують на винятковій ролі штучного ін-

Documents by subject area

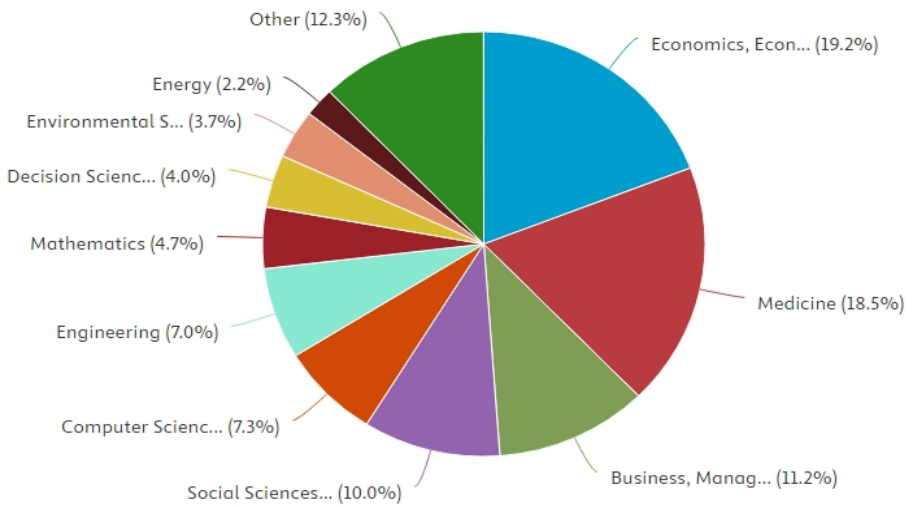

Рис. 3. Публікація документів в базі Scopus за терміном “insurance market” в розрізі галузей дослідження у 2000–2024 рр.*

* Побудовано на основі бази Scopus.

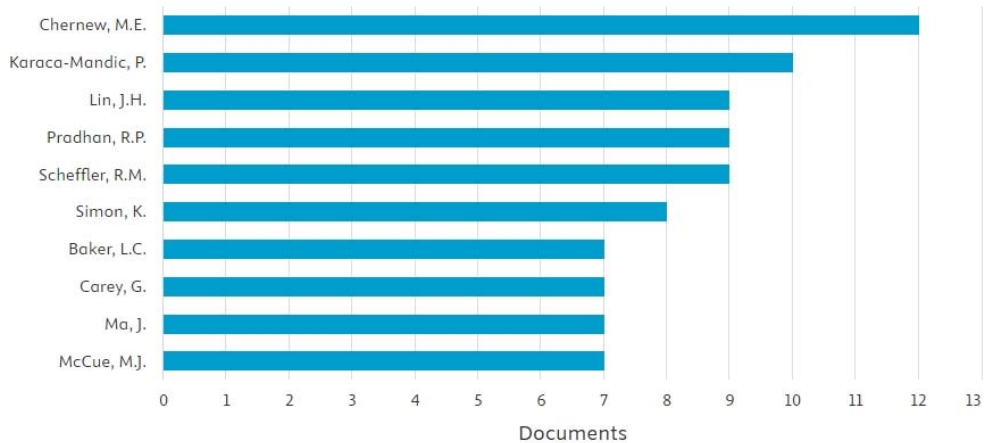

Рис. 4. Публікація документів в базі Scopus за терміном “insurance market” в розрізі авторів у 2000–2024 рр.*

* Побудовано на основі бази Scopus.

телекту в питаннях трансформації ключових аспектів системи охорони здоров'я (клінічні послуги за підтримки AI, економіка ціноутворення в медицині з використанням AI тощо).

Дослідники [5] вивчають зв'язок між позицією кредитів для пацієнтів і результатами надання медичних послуг. Вони доводять, що доступ до кредитів може впливати на

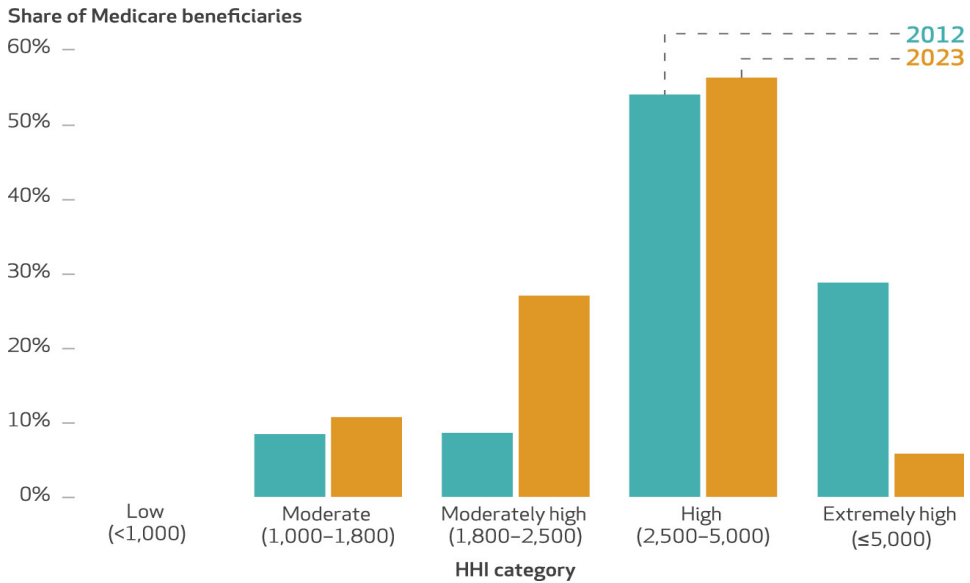

Рис. 5. Зміни в розподілі бенефіціарів Medicare за видами концентрації ринку за індексом Герфіндаля-Гіршмана (ННІ) у 2012–2023 рр. [1]

якість медичного обслуговування в лікарнях. В інших працях автори [6; 7] акцентують увагу на соціальних детермінантах страхування здоров'я в контексті покращення показників здоров'я населення, управління витратами на медицину та зменшення несправедливості у доступі до медичних послуг.

Дж. Лін зі співавторами [8] аналізують вплив встановлення гарантованих ставок полісів страхування на якість управління активами і зобов'язаннями, особливо у воєнний час, для підтримки стабільності страхового бізнесу. В серії статей, присвячених соціальному підприємництву [9; 10; 11], дослідники фокусуються на сталому страхуванні в контексті фінансування зелених технологій, впливі нестабільності на стимулювання бізнесу інвестувати у страхування життя, зменшенні фінансових ризиків для забруднювачів та страховиків, закупівлі квот на викиди вуглецю.

Р. Прадхан з колегами у дослідженнях [12; 13; 14] вказують на наявність причинно-наслідкових зв'язків між розвитком ринку

страхування, капіталізацією фондового ринку й економічним зростанням (рис. 6) на прикладі країн ЄС та ASEAN. Вони аналізують різноманітні фактори попиту і пропозиції для верифікації своїх висновків.

У своїх працях [15; 16; 17] дослідники звертають увагу на високу частку витрат на медичне обслуговування, що оплачують з власної кишені громадяни більшості країн, які розвиваються. Вони зазначають, що однією з причин цього є проблема в генеруванні високих податкових надходжень, через які покривалися б медичні витрати. Також автори [17] досліджували рівень концентрації на страховому ринку за допомогою індексу Герфіндаля-Гіршмана і встановили, як в умовах помірно концентрованого ринку провайдерів медичних послуг та висококонцентрованого ринку страхові компанії по-різному ведуть переговори щодо зниження цін на медичні послуги для пацієнтів. Зокрема, ціни на госпіталізацію були нижчими на 5%, а на візити до кардіолога, радіолога та онколога – на 4%, 7% та 19% відповідно на ринках із високою концентрацією

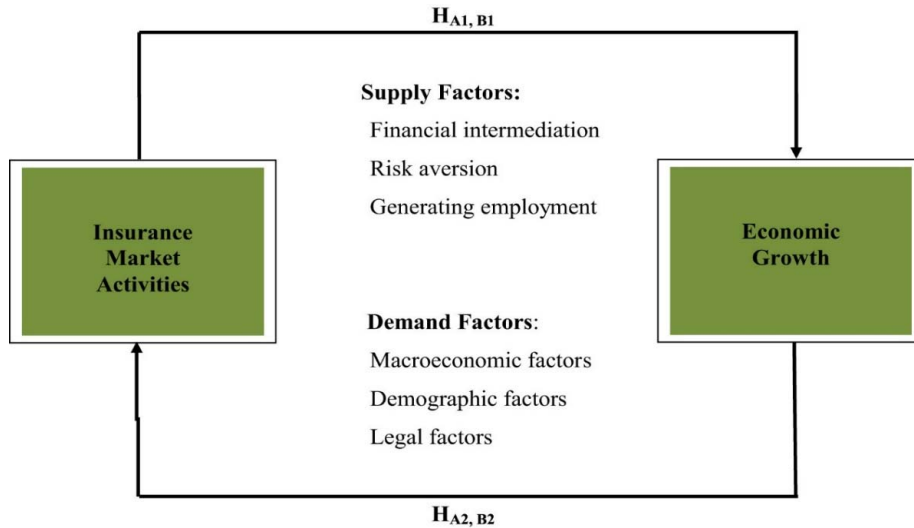

Рис. 6. Зв'язок між розвитком ринку страхування і економічним зростанням [14]

постачальників послуг і $HHI > 2000$ порівняно з аналогічними ринками з $HHI < 2000$.

Цікаво, що деякі автори [18; 19] пропонують альтернативні підходи до організації ринку медичного страхування, враховуючи проблему асиметрії інформації та негативної селекції на ринку [20; 21; 22]. Науковці наголошують, що ринковий механізм страхування володіє низкою недоліків за умов асиметричної інформації, коли окремі особи вирішують не мати страхування, отже, актуалізується роль державного механізму зі схемою обов'язкового страхування на користь більшості [23].

На прикладі розвинутих країн світу авторами [24] встановлено тісний зв'язок між купівельною спроможністю населення й щільністю страхового покриття, однак залежність ступеня проникнення страхування від купівельної платоспроможності населення є нижчою. Із рівнем достовірності у понад 80% доведено, що в європейських країнах за умови нарощення купівельної спроможності населення на 10 тис. євро відбувається зростання щільності страхування до 7000 євро на 1 особу за страхуванням *pop-life* і до 105 тис. євро за страхуванням *life*.

Українські дослідники ринку страхування найчастіше пов'язують прогрес його розвитку із процесами діджиталізації [25; 26; 27], тоді як проблеми на страховому ринку виникають через пандемію COVID-19 [28; 29] та повнобасштабну війну росії проти незалежної України у 2022–2025 рр. [23; 30; 31; 32].

Метою статті є аналіз ключових трендів розвитку глобального страхового ринку в умовах невизначеності, дослідження їх впливу на стратегії компаній і поведінку споживачів страхових продуктів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Страховий ринок – це сфера грошових відносин, де об'єктом купівлі-продажу виступають страхові послуги. Досвід країн із розвинутою економікою свідчить [28; 33], що страхування надає суб'єктам господарювання захист їхніх інтересів від фінансових ризиків, а фізичним особам – захист майнових інтересів.

Загалом страховий ринок можна визначити як систему різноманітних інститутів і механізмів, що спрямовані на мінімізацію втрат і ризиків його учасників, до яких нале-

жать страховики, страхувальники, застраховані особи, вигодонабувачі, посередники, а також об'єднання страховиків [34].

Страховий бізнес поширений доволі нерівномірно по всьому світі, з нижчим рівнем покриття у менш розвинутих економіках. Показник рівня проникнення страхування (penetration of the insurance industry), що вимірюється відношенням страхових премій до ВВП, суттєво відрізняється в усю-

му світі. Наприклад, якщо нараховані премії перевищують 25% ВВП в Люксембурзі, 10% ВВП у Франції, Великобританії, США, Швеції, то у багатьох країнах Латинської Америки, Африки та деяких європейських державах (Туреччина, Румунія, Єгипет) ця частка є суттєво нижчою (рис. 7).

Виокремлюють два головних сегменти страхового ринку (табл. 1):

1. Страхування життя (life).

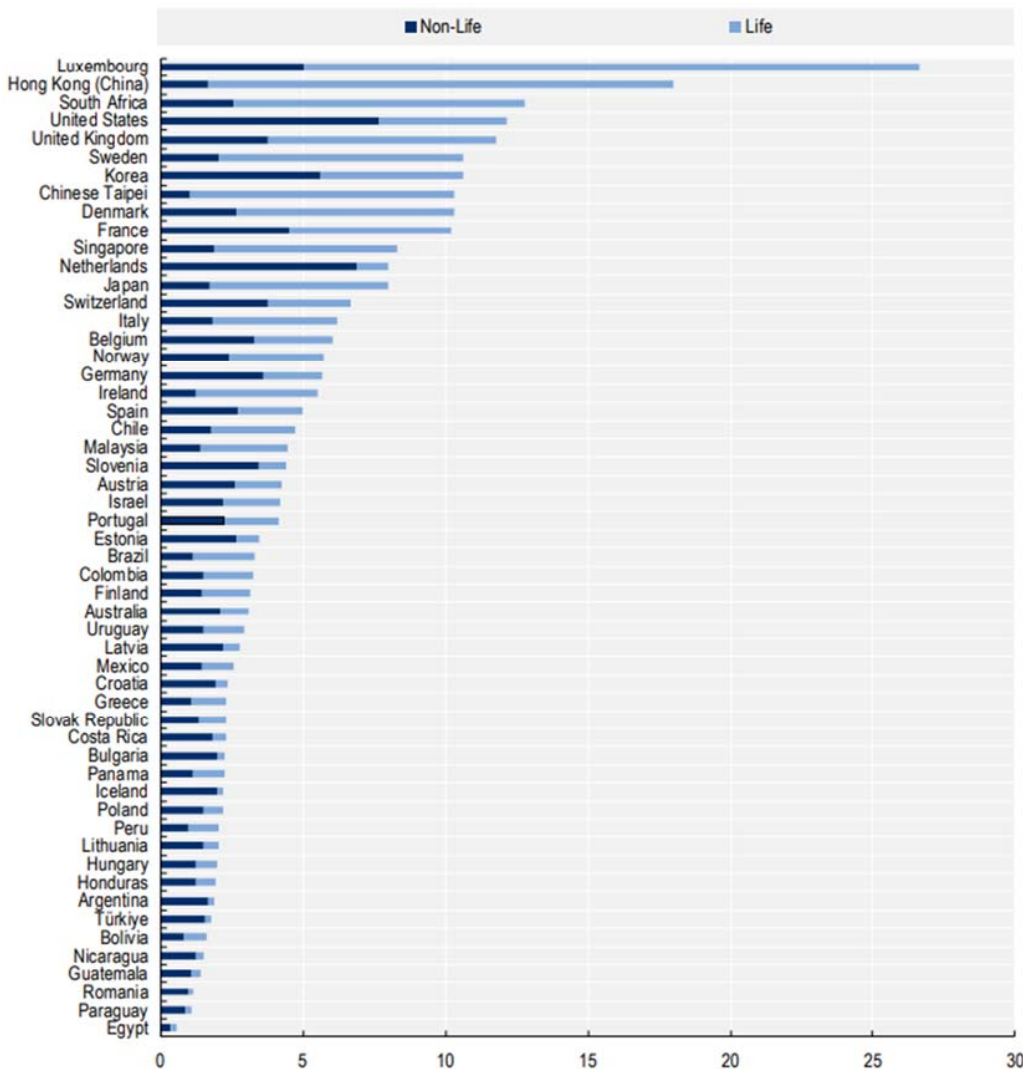

Рис. 7. Загальна сума прямих валових премій, нарахованих у 2023 р., % ВВП [35]

Сегменти страхового ринку та види страхових продуктів*

Life-страхування	Non-life-страхування
<p>Страхування життя охоплює різноманітні продукти, серед яких:</p> <ol style="list-style-type: none"> Повне страхування життя: страхівка забезпечує покриття протягом усього життя страхувальника, виплати бенефіціарам відбуваються у разі смерті страхувальника. Строкове страхування: забезпечує гарантовану виплату бенефіціарам у разі смерті страхувальника, якщо вона відбудеться в термін, зазначений в договорі. Поліси дотації: передбачають виплату після певного терміну (погашення контракту) або після смерті власника поліса. Договори анuitету: продукти пропонують окремим особам потік виплат доходу (наприклад, після виходу на пенсію). Продукти, пов'язані з інвестиціями: варіанти інвестування, які містять інвестиційний ризик, але надають можливість отримати вигоду від потенційних інвестиційних прибутків на фінансових ринках. Інші види life-страхування. 	<p>Страхування, відмінне від страхування життя, охоплює такі страхові продукти:</p> <ol style="list-style-type: none"> Страхування транспортних засобів: забезпечує захист транспортного засобу від випадкових пошкоджень, а також від смерті третіх осіб, травм або знищення майна. Страхування від пожеж та інших пошкоджень майна: покриває збитки, спричинені пожежею та пов'язаними з нею небезпеками. Медичне страхування: покриває потреби в госпіталізації через нещасні випадки або серйозні захворювання. Страхування домовласників: забезпечує захист будинку та майна в ньому на випадок стихійного лиха, пожежі або пограбування. Страхування подорожей: поліс забезпечує покриття втрат багажу, нещасних випадків, які сталися під час внутрішніх чи закордонних подорожей. Страхування врожаю: якщо врожай фермера пошкоджено через погодні умови або стихійне лихо, фермер отримує фіксовану компенсацію від страхової компанії. Інші види non-life-страхування.

* Складено на основі [28; 35; 36].

2. Страхування, відмінне від страхування життя (non-life).

Якщо, наприклад, страхування життя більш поширене в країнах з доходом на душу населення вище середнього, де клієнти мають більший платоспроможний попит на такі страхові продукти, то майнове страхування чи страхування транспортних засобів є домінуючим видом страхування в країнах із середнім доходом на душу населення і нижче, зважаючи на більші ризики володіння таким майном в країнах, що розвиваються, і більший попит на такі страхові продукти.

Показники фінансово-економічної ефективності, виміряні як ВВП на душу населення в різних країнах світу, мають позитивний, однак незначний вплив на рівень проникнення страхування, хоча в сегменті life зв'язок більш відчутний (рис. 8–9). Страхування транспортних засобів є одним із ключових видів діяльності в сегменті non-life. Як свідчать дані рис. 10, премії, сплачені за страхування транспортних засобів, становили в середньому більше третини премій у цьому

сегменті і навіть перевищували 50% у кількох європейських країнах і Японії.

За прогнозами [37], до 2029 р. розмір ринку в Європі, виміряний валовими преміями, сягне 757,62 мільярдів доларів США (рис. 11). Стабільними лідерами при цьому залишатимуться медичне страхування та страхування транспортних засобів. Загалом зростання європейського страхового ринку за обома сегментами страхування сягне у 2029 р. 1,65 трильйона доларів США.

Динаміку глобального страхового ринку доволі наочно дає змогу зрозуміти Global Insurance Market Index, який фокусується на глобальних змінах ставок комерційного страхування [36]. Так, за даними 2024 р. в усьому світі спостерігається падіння страхових ставок. На рис. 12 показані глобальні зміни загальної страхової ставки за регіонами в різних кварталах 2024 р. Латинська Америка демонструє найбільший потенціал зростання, який, однак, протягом 2024 р. сповільнювався. США та Європа зберігають стабільність, але демонструють обме-

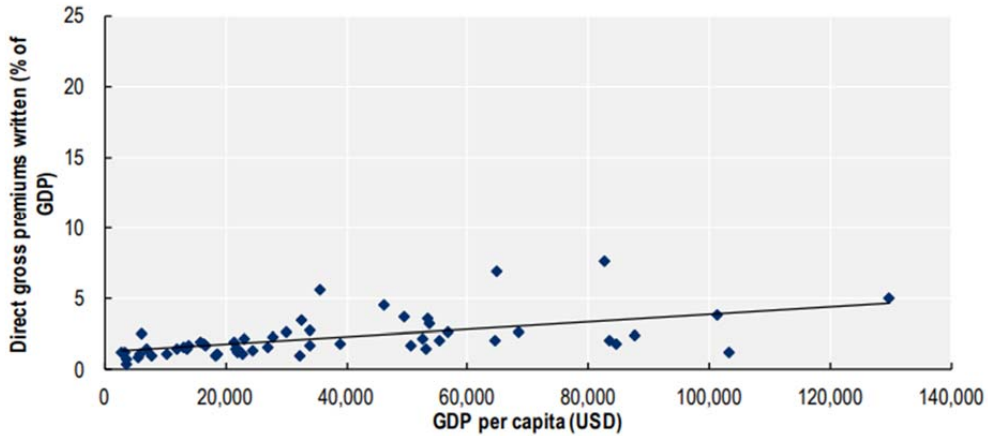

Рис. 8. Взаємозв'язок між ВВП на особу та рівнем проникнення страхування в non-life сегменті [35].

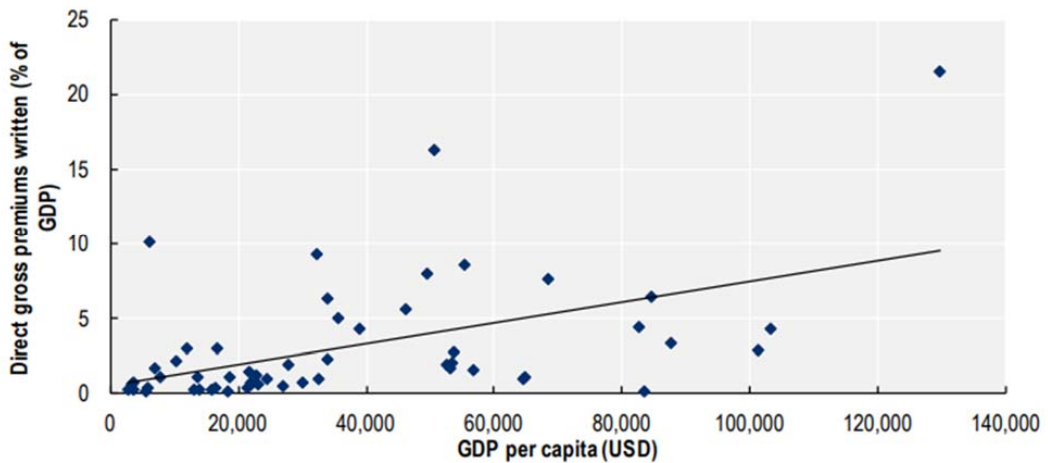

Рис. 9. Взаємозв'язок між ВВП на особу та рівнем проникнення страхування в life сегменті [35]

жений потенціал зростання. Великобританія, Канада, Азія та Тихоокеанський регіон стикаються з постійним падінням страхових ставок, причому в Тихоокеанському регіоні відбувається найрізкіше їх зниження.

На рис. 13 показані зміни в глобальних трендах щодо страхових продуктів. Так, страхування майна (Global Property) в світі демонструє чітку тенденцію до уповільнення, оскільки ставки на нерухомість

знизилися на 2%, що, ймовірно, сигналізує про стабілізацію на ринку. Страхування від нещасних випадків (Global Casualty) є стабільним і передбачуваним (зростання на 6% в IV кварталі 2024 р. у всьому світі), забезпечуючи надійність для страховиків і покупців страхових продуктів.

Фінансове та професійне страхування (Global Financial and Professional Lines) демонструє найрізкіше падіння ставок в гло-

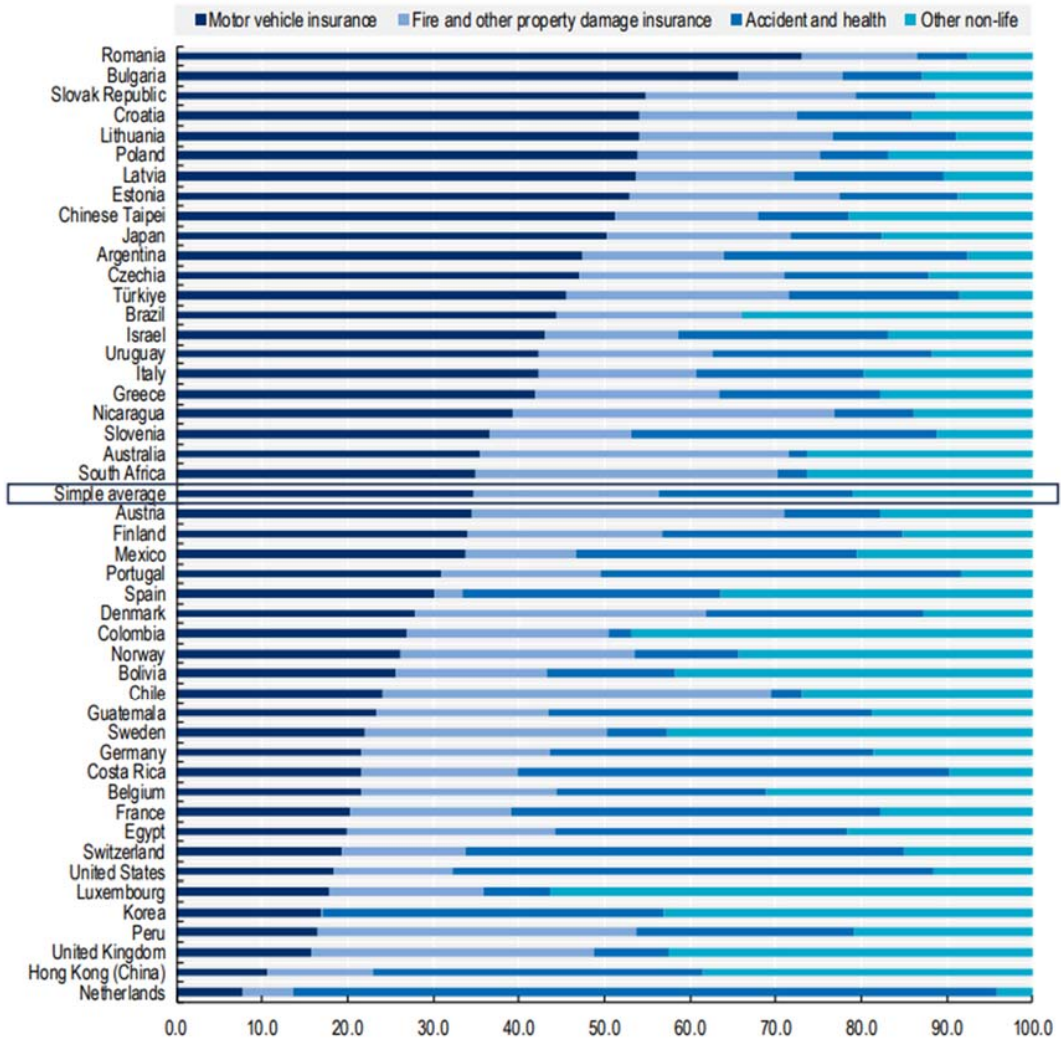

Рис. 10. Прямі валові премії за основними сегментами non-life страхування у 2023 р., % загальної суми премій [35]

бальному масштабі, адже вони знизилися на 7% в усьому світі. Така ситуація відображає тривалі проблеми в цьому сегменті страхового ринку.

Ставки з кіберстрахування (Global Cyber) постійно знижуються (на 6%), що свідчить про постійну конкуренцію на ринку або проблеми з ціноутворенням. Так, страховальники з доходом понад 250 мільйонів євро та якісним рівнем кібербезпеки зазвичай

зазнавали більшого зниження ставок протягом усього 2024 р.

Висновки. Страховий ринок є важливим елементом економічної системи, який забезпечує фінансовий захист його учасників. Аналіз світового досвіду демонструє, що рівень проникнення страхових послуг прямо пов'язаний із економічним розвитком. Країни з розвинутою економікою демонструють вищий рівень проникнення

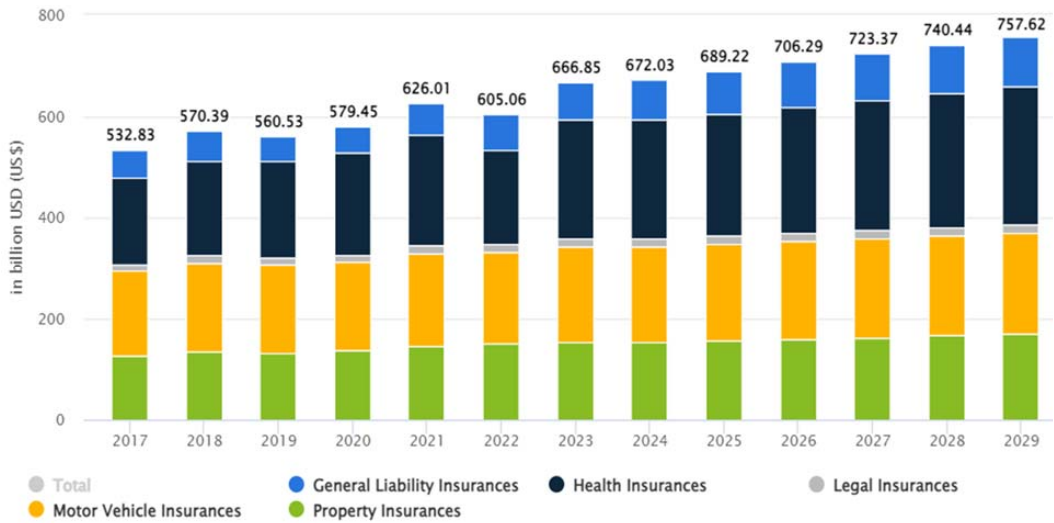

Рис. 11. Динаміка валових премій в non-life сегменті страхового ринку в Європі, 2017–2029 рр. [37]

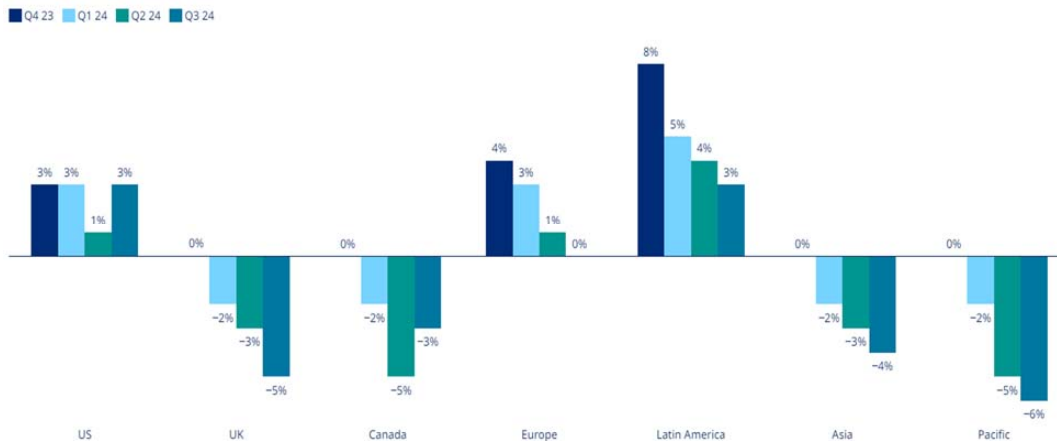

Рис. 12. Глобальна зміна ставок страхування за регіонами світу у 2024 р. [36]

страхування, особливо у сегменті страхування життя, тоді як у країнах із середнім та низьким рівнем доходів домінує майнове страхування.

Два основних сегменти страхового ринку – life та non-life страхування – мають суттєві відмінності в географічній поширеності та структурі продуктів. Страхування тран-

спортних засобів та медичне страхування є найбільш популярними в non-life сегменті, що свідчить про їх важливість для економічного та соціального захисту фізичних та юридичних осіб.

Глобальні тенденції страхового ринку свідчать про поступове зниження страхових ставок у 2024 р., особливо в сегментах фі-

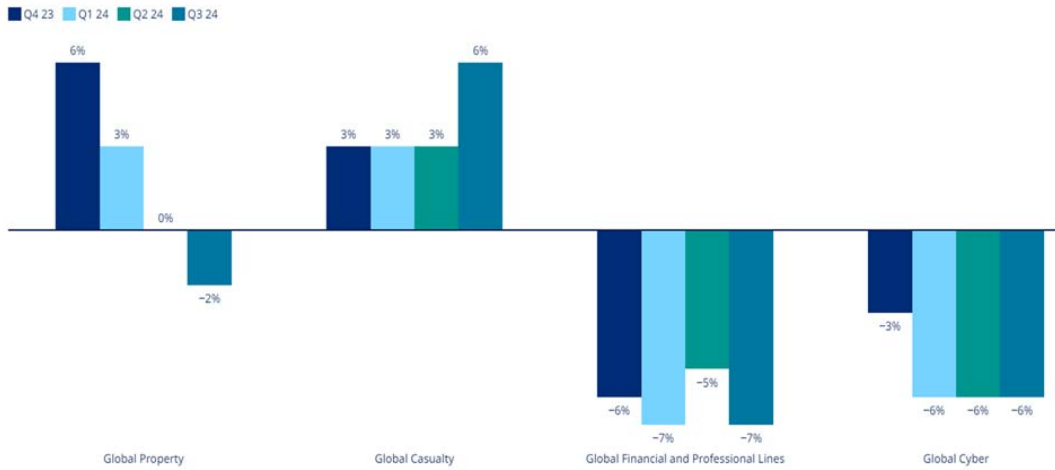

Рис. 13. Глобальні тенденції за видами страхових продуктів у 2024 р. [36]

нансового страхування та кіберстрахування. Зменшення ставок зумовлене високою конкуренцією на ринку та розвитком нових технологій. Водночас збільшення ставок у сегменті страхування від нещасних випадків свідчить про стабільність і передбачуваність цього напрямку страхування. Європейський страховий ринок демонструє значний потенціал зростання, особливо у non-life сегменті, де до 2029 р. очікується суттєве збільшення валових премій, що відкриває нові можливості для страховиків у регіоні.

Отож, стратегічний розвиток страхового ринку має зосереджуватися на інноваціях, цифровізації та створенні умов для розширення доступу до страхових послуг, особливо в країнах із середнім та низьким рівнем доходів.

Список використаних джерел

1. Hnath J. G., McWilliams J. M., Chernew M. E. Medicare advantage: national carriers expand market share while regional carriers without affiliation decline, 2012–23. *Health Affairs*. 2024. № 43. <https://doi.org/10.1377/hlthaff.2024.00577>.
2. Chernew M. E. Beyond national health expenditure data: three things I wish were better

measured. *Health Affairs Forefront*. 2024. <https://doi.org/10.1377/forefront.20241217.99711>.

3. Zink A., Chernew M. E., Neprash H. T. How should Medicare pay for artificial intelligence? *JAMA Internal Medicine*. 2024. № 184. P. 863–864. <https://doi.org/10.1001/jamainternmed.2024.1648>.

4. Zink, A., Boone, C., Maddox, K. E., Chernew, M. E., Neprash, H. T. (2024). Artificial intelligence in Medicare: utilization, spending, and access to AI-enabled clinical software. *American Journal of Managed Care*. 2024. № 30. SP473. <https://doi.org/10.37765/ajmc.2024.89556>.

5. Aghamolla C., Karaca-Mandic P., Li, X., Thakor R. T. Merchants of death: the effect of credit supply shocks on hospital outcomes. *American Economic Review*, 2024. № 114. P. 3623–3668. <https://doi.org/10.1257/aer.20221705>.

6. Lee D., Basu A., Dugan J. A., Karaca-Mandic P. Do for-profit hospitals cream-skim patients? Evidence from inpatient psychiatric care in California. *National Bureau of Economic Research Working Paper*. 2024. 32179. <https://doi.org/10.3386/w32179>.

7. Nikpay S., Zhang Z., Karaca-Mandic P. Return on investments in social determinants of health interventions: what is the evidence? *Health Affairs Scholar*. 2024. № 2. <https://doi.org/10.1093/haschl/qxae114>.

8. Huang F.-W., Lin P., Lin J.-H., Chang C.-H. The impact of war on insurer safety: a contingent claim model analysis. *Humanities and Social Sciences Communications*. 2023. № 10. <https://doi.org/10.1057/s41599-023-02191-y>.
9. Chen S., Bai H., Wang B., Lin J.-H. Social enterprise, renewable energy, and cap-and-trade under sustainable insurance. *Energy Economics*. 2024. № 133. 107535. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2023.107535>
10. Chen S., Huang F.-W., Lin J.-H. Life insurance policyholder protection, government green subsidy, and cap-and-trade transactions in a black swan environment. *Energy Economics*. 2022. № 115. 106333. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2022.106333>.
11. Lu T., Li X., Lin J.-H., Chang C.-H., Cai Z. Assessing the impact of climate policies on equity risk under sustainable insurance: cap-and-trade regulation, energy-saving technology subsidies, and carbon tariffs. *Energy Economics*. 2024. № 139. 107902. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2024.107902>.
12. Pradhan R. P., Dash S., Maradana R. P., Jayakumar M., Gaurav K. (2017). Insurance market density and economic growth in Eurozone countries: the Granger causality approach. *Financial Innovation*. 2017. № 3. <https://doi.org/10.1186/s40854-017-0065-x>.
13. Pradhan R. P., Arvin B. M., Norman N. R., Nair M., Hall J. H. Insurance penetration and economic growth nexus: cross-country evidence from ASEAN. *Research in International Business and Finance*. 2016. № 36. P. 447–458. <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2015.10.005>.
14. Dash S., Pradhan R. P., Maradana R. P., Gaurav K., Zaki D. B., Jayakumar M. Insurance market penetration and economic growth in Eurozone countries: time series evidence on causality. *Future Business Journal*. 2018. № 4. P. 50–67. <https://doi.org/10.1016/j.fbj.2017.11.004>.
15. Herbst C. H., Scheffler R. M., Lemiere C., Campbell J. Health labor market analyses in low- and middle-income countries: An evidence-based approach. *World Bank*. 2016. <https://doi.org/10.1596/978-1-4648-0973-4>
16. Pauly M. V., Zweifel P., Scheffler R. M., Preker A. S., Bassett M. Private health insurance in developing countries. *Health Affairs (Millwood)*. 2006. № 25. P. 369–379. <https://doi.org/10.1377/hlthaff.25.2.369>.
17. Scheffler R. M., Arnold D. R. (2017). Insurer market power lowers prices in numerous concentrated provider markets. *Health Affairs (Millwood)*. 2017. № 36. P. 1539–1546. <https://doi.org/10.1377/hlthaff.2017.0552>.
18. Hansen B. O., Keiding H. Alternative health insurance schemes: A welfare comparison. *Journal of Health Economics*. 2002. № 21. P. 739–756. [https://doi.org/10.1016/S0167-6296\(02\)00007-2](https://doi.org/10.1016/S0167-6296(02)00007-2).
19. Fehr R., McDermott D., Cox C. Individual insurance market performance in 2019. Kaiser Family Foundation. 2020. URL : <https://www.kff.org/private-insurance/issue-brief/individual-insurance-market-performance-in-2019>
20. Akerlof G. A. The market for “lemons”: quality uncertainty and the market mechanism. *The Quarterly Journal of Economics*. 1970. № 84. P. 488–500. <https://doi.org/10.2307/1879431>.
21. Arrow K. A. Uncertainty and the welfare economics of medical care. *American Economic Review*. 1963. № 53. P. 941–973. URL : <https://assets.aeaweb.org/asset-server/files/9442.pdf>.
22. Dahlby B. G. (1981). Adverse selection and Pareto improvements through compulsory insurance. *Public Choice*. 1981. № 37. P. 547–558. <https://doi.org/10.1007/BF00156318>.
23. Кнейслер О., Спасів Н., Гузела І. Концептуальні засади державного регулювання страхового ринку. *Світ фінансів*. 2023. № 3. С. 49–63. <https://doi.org/10.32782/sf2023.3.1631>.
24. Колінець Л., Панухник О., Крупка А., Зарічна Н., Лавров Р., Хропонюк Д. Фінансові та інституційні аспекти розвитку страхового ринку за умов пандемії 2020–2021 і війни 2022–2023: на прикладі страхових компаній України. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. № 5. С. 97–110. <https://doi.org/10.55643/fcaptop.5.52.2023.4158>.

25. Poltorak A. (2022). *The development of insurance markets as a basis for ensuring the resilience of systems guaranteeing social and economic security of regions*. *Modern Economics*. 2022. № 34. P. 82–89. [https://doi.org/10.31521/modecon.V34\(2022\)-12](https://doi.org/10.31521/modecon.V34(2022)-12).

26. Chvertko L., Vynnytska O., Korniienko T. *Inclusive orientation of the development of the insurance market of Ukraine in the conditions of digitalization of the economy*. In: *Strategii și politici de management în economia contemporană: Proceedings of the 7th International Conference (June 9-10, 2022)*. Chișinău: ASEM. P. 358–364.

27. Войтович Л. М. Європейський досвід державного регулювання страхової системи та можливості його впровадження в Україні. *Вчені записки Університету “КРОК”*. 2021. № 3. С. 73–79. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-63-73-79>.

28. Клапків Ю. М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. URL : <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/38485>.

29. Лацк І., Кондрат І., Віблій П., Білець В. Страховий ринок України: сучасний стан та перспективи розвитку. *Галицький економічний вісник*. 2020. № 5. С. 105–112.

30. Мельник В. Є., Волкова В. В. Функціонування страхового ринку України: нові виклики та загрози. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 84. С. 71–80.

31. Хропонюк Д., Длугопольський О. Сучасні проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 1. С. 118–126. <https://doi.org/10.31649/ins.2023.1.118.126>.

32. Марина А. С., Пеценко М. В. Страховий ринок України в умовах війни. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. № 5. С. 44–51. <https://doi.org/10.32782/dees.5-7>.

33. Золотарова О. В. Ключові тенденції та пріоритети розвитку ринку страхових послуг в Україні. *Економіка і держава*. 2017. № 11. С. 413–420.

34. Рудь І. Ю., Кондрацька К. В. Страховий ринок України: аналіз та перспективи розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. № 23. С. 87–91.

35. OECD. *Global Insurance Market Trends 2024*. OECD Publishing. Paris. 2024. <https://doi.org/10.1787/5b740371-en>.

36. Marsh. *Global Insurance Market Index*. 2025. URL : <https://www.marsh.com/en/services/international-placement-services/insights/global-insurance-market-index.html>.

37. Statista. *Non-life insurances – Europe*. 2024. URL : <https://www.statista.com/outlook/fmo/insurances/non-life-insurances/europe>.

References

1. Hnath, J. G., McWilliams, J. M., Chernew, M. E. (2024). Medicare advantage: national carriers expand market share while regional carriers without affiliation decline, 2012–23. *Health Affairs*, 43. <https://doi.org/10.1377/hlthaff.2024.00577>.

2. Chernew, M. E. (2024). Beyond national health expenditure data: three things I wish were better measured. *Health Affairs Forefront*. <https://doi.org/10.1377/forefront.20241217.99711>.

3. Zink, A., Chernew, M. E., Neprash, H. T. (2024). How should Medicare pay for artificial intelligence? *JAMA Internal Medicine*, 184, 863–864. <https://doi.org/10.1001/jamainternmed.2024.1648>.

4. Zink, A., Boone, C., Maddox, K. E., Chernew, M. E., Neprash, H. T. (2024). Artificial intelligence in Medicare: utilization, spending, and access to AI-enabled clinical software. *American Journal of Managed Care*, 30, SP473. <https://doi.org/10.37765/ajmc.2024.89556>.

5. Aghamolla, C., Karaca-Mandic, P., Li, X., Thakor, R. T. (2024). Merchants of death: the effect of credit supply shocks on hospital outcomes. *American Economic Review*, 114, 3623–3668. <https://doi.org/10.1257/aer.20221705>.

6. Lee, D., Basu, A., Dugan, J. A., Karaca-Mandic, P. (2024). Do for-profit hospitals cream-skim patients? Evidence from inpatient psychiatric

- care in California. *National Bureau of Economic Research Working Paper*, 32179. <https://doi.org/10.3386/w32179>.
7. Nikpay, S., Zhang, Z., Karaca-Mandic, P. (2024). Return on investments in social determinants of health interventions: what is the evidence? *Health Affairs Scholar*, 2. <https://doi.org/10.1093/haschl/qxae114>.
8. Huang, F.-W., Lin, P., Lin, J.-H., Chang, C.-H. (2023). The impact of war on insurer safety: a contingent claim model analysis. *Humanities and Social Sciences Communications*, 10. <https://doi.org/10.1057/s41599-023-02191-y>.
9. Chen, S., Bai, H., Wang, B., Lin, J.-H. (2024). Social enterprise, renewable energy, and cap-and-trade under sustainable insurance. *Energy Economics*, 133, 107535. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2023.107535>.
10. Chen, S., Huang, F.-W., Lin, J.-H. (2022). Life insurance policyholder protection, government green subsidy, and cap-and-trade transactions in a black swan environment. *Energy Economics*, 115, 106333. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2022.106333>.
11. Lu, T., Li, X., Lin, J.-H., Chang, C.-H., Cai, Z. (2024). Assessing the impact of climate policies on equity risk under sustainable insurance: cap-and-trade regulation, energy-saving technology subsidies, and carbon tariffs. *Energy Economics*, 139, 107902. <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2024.107902>.
12. Pradhan, R. P., Dash, S., Maradana, R. P., Jayakumar, M., Gaurav, K. (2017). Insurance market density and economic growth in Eurozone countries: the Granger causality approach. *Financial Innovation*, 3(17). <https://doi.org/10.1186/s40854-017-0065-x>.
13. Pradhan, R. P., Arvin, B. M., Norman, N. R., Nair, M., Hall, J. H. (2016). Insurance penetration and economic growth nexus: cross-country evidence from ASEAN. *Research in International Business and Finance*, 36, 447–458. <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2015.10.005>.
14. Dash, S., Pradhan, R. P., Maradana, R. P., Gaurav, K., Zaki, D. B., Jayakumar, M. (2018). Insurance market penetration and economic growth in Eurozone countries: time series evidence on causality. *Future Business Journal*, 4, 50–67. <https://doi.org/10.1016/j.fbj.2017.11.004>.
15. Herbst, C. H., Scheffler, R. M., Lemiere, C., Campbell, J. (2016). Health labor market analyses in low- and middle-income countries: An evidence-based approach. *World Bank*. <https://doi.org/10.1596/978-1-4648-0973-4>.
16. Pauly, M. V., Zweifel, P., Scheffler, R. M., Preker, A.S., Bassett, M. (2006). Private health insurance in developing countries. *Health Affairs (Millwood)*, 25, 369–379. <https://doi.org/10.1377/hlthaff.25.2.369>.
17. Scheffler, R. M., Arnold, D. R. (2017). Insurer market power lowers prices in numerous concentrated provider markets. *Health Affairs (Millwood)*, 36, 1539–1546. <https://doi.org/10.1377/hlthaff.2017.0552>.
18. Hansen, B. O., Keiding, H. (2002). Alternative health insurance schemes: A welfare comparison. *Journal of Health Economics*, 21, 739–756. [https://doi.org/10.1016/S0167-6296\(02\)00007-2](https://doi.org/10.1016/S0167-6296(02)00007-2).
19. Fehr, R., McDermott, D., Cox, C. (2020). Individual insurance market performance in 2019. Kaiser Family Foundation. Available at: <https://www.kff.org/private-insurance/issue-brief/individual-insurance-market-performance-in-2019>.
20. Akerlof, G. A. (1970). The market for “lemons”: quality uncertainty and the market mechanism. *The Quarterly Journal of Economics*, 84, 488–500. <https://doi.org/10.2307/1879431>.
21. Arrow, K. A. (1963). Uncertainty and the welfare economics of medical care. *American Economic Review*, 53, 941–973. Available at: <https://assets.aeaweb.org/asset-server/files/9442.pdf>.
22. Dahlby, B. G. (1981). Adverse selection and Pareto improvements through compulsory insurance. *Public Choice*, 37, 547–558. <https://doi.org/10.1007/BF00156318>.
23. Kneisler, O., Spasiv, N., Guzela, I. (2023). Kontseptualni zasady derzhavnoho rehulivannia strakhovoho rynku [Conceptual foundations of state regulation of the insurance market]. *Svit*

finansiv – World of Finance, 3, 49–63. <https://doi.org/10.32782/sf2023.3.1631>.

24. Kolinets, L., Panukhnyk, O., Krupka, A., Zarychna, N., Lavrov, R., Khroponiuk, D. (2023). *Finansovi ta instytutsiini aspekty rozvytku strakhovoho rynku za umov pandemii 2020-2021 i viiny 2022-2023: na prykladi strakhovykh kompanii Ukrainy*. [Financial and institutional aspects of the insurance market development under the conditions of the 2020–2021 pandemic and the 2022–2023 war: The case of Ukrainian insurance companies]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 5, 97–110. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.52.2023.4158>.

25. Poltorak, A. (2022). *The development of insurance markets as a basis for ensuring the resilience of systems guaranteeing social and economic security of regions*. *Modern Economics*, 34, 82–89. [https://doi.org/10.31521/modecon.V34\(2022\)-12](https://doi.org/10.31521/modecon.V34(2022)-12).

26. Chvertko, L., Vinnytska, O., Korniienko, T. (2022). *Inclusive orientation of the development of the insurance market of Ukraine in the conditions of digitalization of the economy*. In: *Strategii si politicii de management în economia contemporană: Proceedings of the 7th International Conference (June 9-10, 2022)*. Chişinău: ASEM, 358–364.

27. Voitovych, L. M. (2021). *Yevropeiskiy dosvid derzhavnogo rehuliuвання strakhovoi systemy ta mozhyvosti yoho vprovadzhenia v Ukraini* [European experience in state regulation of the insurance system and possibilities of its implementation in Ukraine]. *Vcheni zapysky Universytetu “KROK” – Scientific Notes of the University “KROK”*, 3, 73–79. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-63-73-79>.

28. Klapkiv, Y.M. (2020). *Rynok strakhovykh posluh: kontseptualni zasady, tekhnichni innovatsii ta perspektyvy rozvytku* [Insurance services market: conceptual foundations, technical innovations, and development prospects]. Ternopil: TNEU. Available at: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/38485>.

29. Lashchuk, I., Kondrat, I., Viblyi, P., Bilets, V. (2020). *Strakhoviy rynek Ukrainy: suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku* [The insurance market of

Ukraine: Current state and development prospects]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk – Galician Economic Bulletin*, 5, 105–112 [in Ukrainian].

30. Melnyk, V.Ye., Volkova, V.V. (2023). *Funktsionuvannya strakhovoho rynku Ukrainy: novi vyklyky ta zahrozy* [Functioning of the insurance market in Ukraine: New challenges and threats]. *Halytskyi Ekonomichnyi Visnyk – Galician Economic Bulletin*, 84, 71–80 [in Ukrainian].

31. Khoponiuk, D., Dluhopolskyi, O. (2022). *Suchasni problemy ta perspektyvy rozvytku strakhovoho rynku Ukrainy* [Modern problems and prospects for the development of the insurance market in Ukraine]. *Innovation and Sustainability*, 1, 118–126. <https://doi.org/10.31649/ins.2023.1.118.126>.

32. Maryna, A.S., Petsenko, M.V. (2023). *Strakhoviy rynek Ukrainy v umovakh viiny* [The insurance market of Ukraine in wartime conditions]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka – Digital Economy and Economic Security*, 5, 44–51. <https://doi.org/10.32782/dees.5-7>.

33. Zolotaryova, O.V. (2017). *Kliuchovi tendentsii ta priorytety rozvytku rynku strakhovykh posluh v Ukraini* [Key trends and priorities in the development of the insurance services market in Ukraine]. *Ekonomika i derzhava – Economy and State*, 11, 413–420 [in Ukrainian].

34. Rud, I.Yu., Kondratsiaka, K.V. (2019). *Strakhoviy rynek Ukrainy: analiz ta perspektyvy rozvytku* [The insurance market of Ukraine: Analysis and development prospects]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnogo universytetu – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, 23, 87–91 [in Ukrainian].

35. OECD (2024). *Global Insurance Market Trends 2024*. OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/5b740371-en>.

36. Marsh (2025). *Global Insurance Market Index*. Available at: <https://www.marsh.com/en/services/international-placement-services/insights/global-insurance-market-index.html>.

37. Statista (2024). *Non-life insurances – Europe*. Available at: <https://www.statista.com/outlook/fmo/insurances/non-life-insurances/europe>.